

УДК 378.147

Варданян А. О.

Аспірантка кафедри педагогічної майстерності

та менеджменту імені І.А.Зязюна

Полтавського національного

педагогічного університету

ім. В. Г. Короленка

**ОСОБЛИВОСТІ ПРОФЕСІЙНОЇ ІНШОМОВНОЇ
КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ
ПРИ ПІДГОТОВЦІ ФАХІВЦЯ В СУЧАСНОМУ СВІТІ**

Включення України до міжнародної спільноти, різносторонні зв'язки з країнами Євросоюзу і США, що постійно розширюються, зміна статусу іноземної мови в сучасному світі передбачає поновлення змісту вивчення іноземної мови з урахуванням глобалізації освіти. В умовах, що склалися, постійно підвищується рівень вимог до іншомовної освіти не тільки фахівців-філологів, а й фахівців, для яких іноземна мова є важливим засобом вирішення професійних завдань в різних сферах життєдіяльності суспільства. У зв'язку з цим професійна іншомовна освіта фахівців медичної роботи не є винятком.

У сфері медицини іноземна мова розглядається не тільки як засіб досягнення професійних цілей, підвищення компетентності, а й як засіб розвитку особистості фахівця, з урахуванням його професійних інтересів, мотивів, цінностей, здібностей, особистісних і професійно-значущих якостей.

Терміни «комунікативний» і «компетентність» в поєднанні «комунікативна компетентність» одними з перших були вжиті американським лінгвістом Деллом Хаймсом [3, с. 9]. Д. Хаймс вводить поняття «комунікативна компетентність», яке відносить до здатності людини гнучко, точно і швидко використовувати мову в мінливих соціальних ситуаціях.

Формування професійної іншомовної комунікативної компетентності майбутнього фахівця є специфічним за своїм змістом. Охоплюючи формування

знань іноземної мови, установок на професійну спрямованість, уявлень, переконань, почуттів, стосунків і позицій особистості, воно буде реалізовуватися в професійних видах діяльності.

Як відзначає в своєму дослідженні Н. А. Протасова: «Професійна спрямованість – процес багатогранний, що вимагає обліку ряду специфічних факторів, як рушійної сили формування та розвитку інтелекту професійно спрямованої особистості» [2, с. 7].

Формування іншомовної комунікативної компетентності студента (майбутнього фахівця) здійснюється в основному в процесі навчання. Розвиток комунікативної компетентності розглядається як необхідна умова для ефективної професійної діяльності. При цьому, комунікативна компетентність ґрунтується не тільки на широті (обсязі) знань професійної діяльності; сюди входять навички логіко-семантичного розуміння текстів професійно-орієнтованої літератури і використання спеціальних інформативних джерел, вміння забезпечити ділові контакти з представниками зарубіжних підприємств і спілкування з іноземними партнерами. Слід підкреслити особливу актуальність орієнтації підготовки на особистісно-діяльнісний розвиток студента.

Комунікативність є неодмінною умовою викладання іноземної мови, так як вона передбачає спрямованість на іншу людину, взаємодію партнерів по спілкуванню.

Слід зазначити, що для активної участі в іншомовній комунікативній діяльності необхідно володіти рядом умінь:

для говоріння – вміти спланувати і організувати повідомлення (когнітивне вміння), сформулювати висловлювання на мові (мовні вміння), вимовити висловлювання (фонетичні вміння);

для розвитку навичок письма – вміти організувати і сформулювати повідомлення (когнітивні та мовні вміння), написати від руки або надрукувати текст (вміння письма);

з метою аудіювання – вміти сприймати висловлювання (фонетичні вміння), ідентифікувати мовне повідомлення (мовні вміння), зрозуміти повідомлення (семантичні вміння), інтерпретувати повідомлення (когнітивне вміння);

для читання – повинен сприйняти написаний текст (технічні вміння читання), розпізнати почерк (орфографічні вміння), ідентифікувати повідомлення (мовні вміння), зрозуміти повідомлення (семантичні вміння), інтерпретувати текст (когнітивні вміння)

Узагальнюючи, можна зазначити, що за Н. Ізорія, іншомовна компетентність є інтегральною особистісно-професійною якістю людини з певним рівнем мовної освіти, яка реалізується в готовності на певній основі до успішної, продуктивної і ефективної діяльності з використанням комунікативних та інформаційних можливостей іноземної мови, забезпечує можливість ефективної взаємодії з навколишнім середовищем за допомогою відповідних мовних компетенцій [1, с. 24].

Література

1. Изория Н. М. Формирования иноязычной компетентности будущих специалистов сферы туризма в вузах культуры и искусств : автореф. дис. на соискание уч. степени канд. пед. наук : спец. 13.00.08 «Теория и методика профессионального образования» / Н. М. Изория. – М., 2008. – 37 с.
2. Протасова Н. А. Профессионально-направленная система подготовки будущих юристов (на примере обучения английскому языку) : автореф. дис. на соискание уч. ст. канд. пед. наук / Н. А. Протасова. – Саратов, 2002. – 42 с.
3. Hais D. G. How many levels should a grammar recognize? / D. G. Hais // Language and discourse: Rest and Protest. – Amsterdam, Philadelphia. – 2006. – 12 p.